

Competition contributing to the European Green Deal

#EUGreenDeal

O politică în domeniul concurenței care sprijină Pactul verde

Cerere de contribuții

Introducere

Scopul Pactului verde european este de a transforma UE într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și competitivă. Obiectivul este ca până în 2050 Europa să fie primul continent neutru din punct de vedere climatic, în care creșterea economică să fie decuplată de utilizarea resurselor. Pandemia de COVID-19 face ca aceste obiective ambițioase să fie și mai importante. Comisia Europeană a prezentat un plan de redresare major pentru Europa, care va contribui la repararea daunelor economice și sociale cauzate de pandemie și la inițierea redresării europene în conformitate cu cele două obiective de tranziție verde și de tranziție digitală.

Astfel cum a subliniat vicepreședinta executivă Vestager: „Pentru a reuși, va fi necesară contribuția tuturor europenilor, a fiecărei persoane, a fiecărei autorități publice, inclusiv a autorităților responsabile cu asigurarea respectării normelor în domeniul concurenței.”

Obiectivul normelor UE în domeniul concurenței este de a promova și de a proteja concurența efectivă pe piețe, oferind rezultate eficiente în beneficiul consumatorilor. Piețele concurențiale încurajează întreprinderile să producă la cele mai mici costuri, să investească în mod eficient, precum și să inoveze și să adopte tehnologii mai eficiente din punct de vedere energetic. Astfel de presiuni concurențiale reprezintă un stimulent puternic pentru utilizarea eficientă a resurselor limitate ale planetei noastre și completează politicile și reglementările în domeniul mediului și al climei care vizează internalizarea costurilor de mediu. Contribuind la obținerea unor rezultate de piață eficiente și competitive, astfel politica în domeniul concurenței contribuie chiar ea la eficacitatea politicilor verzi.

Politica în domeniul concurenței nu este pe primul loc în ceea ce privește lupta împotriva schimbărilor climatice și protecția mediului. Există modalități mai bune și mult mai eficiente, cum ar fi reglementarea și impozitarea. Cu toate acestea, politica în domeniul concurenței poate completa reglementarea, iar întrebarea este cum ar putea să facă acest lucru cât mai eficient. Comisia este responsabilă de aplicarea normelor în domeniul concurenței, pe baza competențelor sale în temeiul tratatului și al legislației secundare existente a UE, sub stricta supraveghere a sistemului judiciar al UE. Aceasta înseamnă că, în lipsa modificării cadrului juridic existent, politica în domeniul concurenței poate contribui la Pactul verde numai în aceste limite clar definite. .

Scopul acestei cereri de contribuții este de a strânge idei și propuneri de la toate persoanele interesate de această chestiune, inclusiv experți în domeniul concurenței, mediul universitar, industria, grupurile de protecție a mediului și organizațiile de consumatori. Contribuțiile vor fi integrate într-o conferință de la începutul anului viitor, care va reuni aceste puncte de vedere diferite.

Partea 1: Controlul ajutoarelor de stat

Normele privind ajutoarele de stat permit sprijinirea axelor prioritare ale Pactului verde (decarbonizare, eficiență energetică, mobilitate durabilă, economie circulară, strategie de reducere a poluării la zero). Acestea au facilitat investițiile verzi, limitând totodată efectele de denaturare ale subvențiilor de stat din trecut, și sunt deschise spre a fi revizuite, pentru a vedea dacă pot performa

chiar mai bine în viitor¹. Aceste revizuiți vor constitui baza pentru a furniza un cadru favorabil pe deplin actualizat pentru ca autoritățile publice să contribuie la obiectivele tranziției către o economie verde, totodată utilizând cât mai eficient fondurile publice limitate.

Controlul ajutoarelor de stat se referă la evaluarea compatibilității unei măsuri de ajutor cu piața internă. Evaluarea compatibilității unei măsuri de ajutor a constat, în mod tradițional, în ponderarea efectelor sale negative asupra comerțului și asupra concurenței de pe piața comună cu efectele sale pozitive în ceea ce privește contribuția la realizarea unui obiectiv bine definit de interes comun. Pentru a pondera aceste efecte se ia în considerare impactul ajutorului prin intermediul unui test, care a fost în mod tradițional defalcat în funcție de criteriile enumerate mai jos².

- Măsura de ajutor trebuie să vizeze un obiectiv bine definit de interes comun.
- Ajutorul trebuie să aducă o îmbunătățire substanțială pe care piața nu o poate asigura pe cont propriu, de exemplu, prin remedierea unei disfuncționalități a pieței sau prin soluționarea unei probleme legate de echitate sau de coeziune.
- Ajutorul trebuie să fie un instrument de politică adecvat pentru abordarea obiectivului de politică în cauză.
- Ajutorul trebuie să aibă efect stimulator, și anume trebuie să modifice comportamentul întreprinderii astfel încât aceasta să desfășoare o activitate suplimentară pe care nu ar fi desfășurat-o în absența ajutorului.
- Măsura de ajutor trebuie să fie proporțională, și anume trebuie să fie limitată la minimumul necesar pentru a determina investiția sau activitatea suplimentară.
- Denaturarea concurenței și efectul asupra comerțului dintre statele membre trebuie să fie suficient de limitate, astfel încât bilanțul general să fie pozitiv.
- Deciziile și informațiile relevante cu privire la ajutoarele acordate trebuie să fie făcute publice (transparentă).

Pentru a contribui la dezbateră privind modul în care controlul ajutoarelor de stat și politicile în domeniul mediului și al climei funcționează împreună, precum și modul în care acestea ar putea funcționa și mai bine împreună, vă rugăm să răspundeți la următoarele întrebări:

1. Care sunt principalele modificări care ați dori să fie efectuate în ceea ce privește cadrul de reglementare actual privind ajutoarele de stat pentru a se asigura că acesta sprijină pe deplin Pactul verde? Dacă este posibil, vă rugăm să oferiți exemple în cazul în care considerați că normele actuale privind ajutoarele de stat nu sprijină suficient tranziția către economia verde și/sau în cazul în care considerați că normele actuale privind ajutoarele de stat permit acordarea de sprijin care contravine obiectivelor de mediu.
2. În cazul în care considerați că ar trebui să fie aprobate niveluri mai scăzute de ajutor de stat sau mai puține măsuri de ajutor de stat pentru activitățile care au un impact negativ asupra mediului, cum considerați că ar trebui să se realizeze acest lucru?

---

¹ Aceste orientări și normele privind ajutoarele de stat vor face obiectul consultărilor publice disponibile la adresa <https://ec.europa.eu/competition/consultations/open.html>.

² Va trebui luat în considerare impactul posibil al Hotărârii Curții de Justiție în cauza C 594/18 P, Austria/Comisia (denumită în continuare „Hinkley Point”), din 22 septembrie 2020.

- a. Pentru proiectele care au un impact negativ asupra mediului, ce modalități au la dispoziție statele membre sau beneficiarul pentru a atenua efectele negative? (De exemplu: dacă o investiție în bandă largă/căi ferate ar putea afecta biodiversitatea, cum ar putea fi asigurată conservarea biodiversității în timpul lucrărilor; sau dacă o centrală hidroelectrică ar pune în pericol populațiile de pești, cum ar putea fi protejați peștii?)
3. În cazul în care considerați că ar trebui permise mai multe ajutoare de stat pentru a sprijini obiectivele de mediu, cum considerați că ar trebui să se realizeze acest lucru?
  - a. Acest lucru ar trebui să constea în permiterea acordării unui ajutor mai însemnat (sau a acordării de ajutoare în condiții mai ușor de îndeplinit) pentru proiectele care aduc beneficii mediului, comparativ cu proiectele similare care nu aduc aceleași beneficii („primă verde”)? Dacă da, cum ar trebui definită această primă verde?
  - b. Ce criterii ar trebui să stea la baza evaluării unei prime verzi? Ați putea da exemple concrete în care, în opinia dumneavoastră, ar fi justificată o primă verde, în comparație cu exemple în care aceasta nu ar fi justificată? Furnizați motive prin care să vă explicați alegerea.
4. Cum ar trebui să definim beneficiile pozitive pentru mediu?
  - a. Ar trebui să fie prin trimitere la taxonomia UE³ și, dacă da, ar trebui să fie prin trimitere la toate criteriile de sustenabilitate din taxonomia UE? Sau ar fi suficient orice fel de beneficiu pentru mediu?

Partea 2: Normele antitrust

Normele UE antitrust interzic practicile anticoncurențiale ale întreprinderilor, cum ar fi acordurile anticoncurențiale sau abuzurile de poziție dominantă. Normele antitrust sunt aplicate în paralel de Comisia Europeană, de autoritățile naționale din domeniul concurenței și de instanțele naționale.

Normele UE antitrust contribuie deja la obiectivele Pactului verde prin sancționarea comportamentului restrictiv, cum ar fi restricțiile aplicate dezvoltării sau lansării de tehnologii curate sau blocarea accesului la infrastructura esențială, cum ar fi liniile de transport al energiei electrice, care sunt esențiale pentru a dezvolta parcuri eoliene offshore și alte surse regenerabile de energie. Normele UE antitrust contribuie la obiectivele Pactului verde și prin facilitarea liberei circulații a energiei la nivel transfrontalier, pe baza concurenței dintre operatorii de energie și a unei utilizări mai eficiente a resurselor naturale. De asemenea, măsurile de asigurare a respectării legislației referitoare la transporturi pot contribui la tranziția către o industrie și o economie verzi.

Întreprinderile pot contribui la Pactul verde reunindu-și eforturile pentru a depăși standardele obligatorii. Acordurile de standardizare au adesea efecte pozitive semnificative, în special prin faptul că permit dezvoltarea unor produse sau piețe noi și îmbunătățite sau a unor condiții îmbunătățite de aprovizionare. Atunci când convin asupra standardelor, întreprinderile pot institui garanții prin care să

---

³ Regulamentul privind taxonomia UE [Regulamentul (UE) 2020/852 din 18 iunie 2020, JO L 198, 22.6.2020, p. 13] instituie un sistem de clasificare al UE care să faciliteze investițiile durabile. În conformitate cu taxonomia UE, majoritatea activităților economice vor fi examinate și vor fi stabilite criterii (în funcție de nivelul emisiilor, de ratele de reciclare, de cerințele de gestionare a apei etc.) pentru fiecare domeniu de activitate, pentru a se stabili dacă acesta poate fi etichetat ca sustenabil de către investitori și de către administratorii de active. Deși nu se aplică ajutoarelor de stat, clasificarea ar putea oferi orientări parțiale în ceea ce privește identificarea proiectelor cu un nivel ridicat al beneficiilor pentru mediu sau cu un punctaj ridicat în ceea ce privește sustenabilitatea.

se asigure că beneficiile unui standard nu sunt însoțite de restricții inutile asupra unei concurențe sănătoase. De exemplu, un standard ar trebui aplicat într-un mod transparent și nediscriminatoriu, ar trebui să fie accesibil tuturor întreprinderilor interesate, inclusiv celor care doresc să utilizeze și standarde sau tehnologii alternative, și nu ar trebui să permită schimbul de informații sensibile din punct de vedere comercial sau acoperirea cartelurilor⁴.

De asemenea, acordurile care urmăresc obiective de sustenabilitate pot, în principiu, să beneficieze de regulamentele de exceptare pe categorii ale Comisiei⁵, cu condiția ca acestea să nu conțină restricții esențiale și atunci când cotele de piață comune ale părților la acord nu depășesc anumite praguri.

Dezbaterea actuală are drept scop să identifice dacă există obstacole rămase în calea acordurilor care ar fi de dorit pentru sprijinirea obiectivelor Pactului verde și, dacă da, modul în care aceste obstacole pot fi eliminate cel mai bine.

Pentru a contribui la dezbaterea privind modul în care politicile antitrust și politicile în domeniul mediului și al climei funcționează împreună, precum și modul în care acestea ar putea funcționa și mai bine împreună, vă rugăm să răspundeți la următoarele întrebări:

1. Oferiți exemple concrete sau teoretice de cooperare dezirabilă între întreprinderi pentru a sprijini obiectivele Pactului verde care nu au putut fi puse în aplicare din cauza riscurilor antitrust din UE. În special, explicați circumstanțele în care cooperarea, mai degrabă decât concurența dintre întreprinderi, duce la rezultate mai verzi (de exemplu, produse sau procese de producție mai verzi).
2. Ar trebui oferite mai multe clarificări și ar trebui încurajate caracteristicile acordurilor care servesc obiectivelor Pactului verde, fără a restricționa concurența? Dacă da, sub ce formă ar trebui oferite astfel de clarificări (orientări generale de politică, evaluare de la caz la caz, comunicare privind prioritățile în materie de aplicare a legii etc.)?
3. Există circumstanțe în care urmărirea obiectivelor Pactului verde ar justifica acorduri restrictive care merg dincolo de practica actuală de punere în aplicare? Dacă da, explicați modul în care practica actuală de punere în aplicare ar putea fi îmbunătățită pentru a include astfel de acorduri (de exemplu, ce obiective ale Pactului verde ar garanta un tratament specific al acordurilor restrictive? Cum poate fi diferențiată îndeplinirea obiectivelor Pactului verde de cea a altor obiective de politică importante, cum ar fi crearea de locuri de muncă sau alte obiective sociale?).

Partea 3: Controlul concentrărilor economice

În temeiul Regulamentului UE privind concentrările economice, Comisia este împuternicită să evalueze dacă reorganizările societăților, și anume fuziunile și achizițiile de o anumită dimensiune, împiedică în mod semnificativ concurența efectivă pe piața internă. În general, astfel de reorganizări sunt

---

⁴ Consultați Orientările privind aplicabilitatea articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene acordurilor de cooperare orizontală, JO C 11/1, 14.1.2011 (Orientările privind cooperarea orizontală), punctele 280-283 și punctul 293.

⁵ Regulamentul (UE) nr. 330/2010 al Comisiei din 20 aprilie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate JO L 102, 23.4.2010, p. 1-7; Regulamentul (UE) nr. 1217/2010 al Comisiei din 14 decembrie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare, JO L 335, 18.12.2010, p. 36; Regulamentul (UE) nr. 1218/2010 al Comisiei din 14 decembrie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de specializare JO L 335, 18.12.2010, p. 43.

binevenite, în măsura în care nu produc efecte dăunătoare și în măsura în care contribuie la creșterea competitivității industriei europene, la îmbunătățirea condițiilor de creștere economică și la creșterea nivelului de trai în UE.

Comisia este însărcinată să se asigure că aceste tranzacții nu cauzează totuși prejudicii de durată concurenței de pe piața internă. O fuziune ar putea cauza prejudicii de durată concurenței, de exemplu, prin eliminarea constrângerilor concurențiale dintre întreprinderi. În mod specific, fuziunile pot elimina presiunea dintre întreprinderi pentru a inova în ceea ce privește aspectele legate de sustenabilitate ale anumitor produse sau procese de producție, în special pe piețele în care acestea din urmă reprezintă un factor important de concurență.

Preferințele consumatorilor reprezintă un aspect esențial în evaluarea efectelor unei fuziuni, atât în ceea ce privește identificarea piețelor relevante ale produselor, cât și în ceea ce privește analizarea măsurii în care societățile care fuzionează concurează între ele și împotriva altor întreprinderi. În prezent, considerentele legate de mediu și de sustenabilitate joacă un rol din ce în ce mai important în acest sens.

Definirea pieței este un instrument de identificare și delimitare a spațiilor în care concurează întreprinderile. Definirea piețelor, atât în ceea ce privește dimensiunea produsului, cât și dimensiunea geografică, permite să se stabilească cadrul de evaluare a impactului unei tranzacții asupra concurenței și asupra bunăstării consumatorilor⁶. Piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele și/sau serviciile considerate interschimbabile sau substituibile de către consumator, datorită caracteristicilor produselor, prețurilor și utilizării acestora. În această privință, caracteristicile ecologice sau caracteristicile legate de sustenabilitate ale produselor pot fi asociate cu un nivel mai ridicat de calitate a produselor și pot constitui un factor de diferențiere din perspectiva consumatorilor.

Cercetarea și progresele tehnologice sunt fundamentale pentru progresul economic. Obiectivul de promovare a dezvoltării durabile presupune protejarea și încurajarea inovării, astfel încât întreprinderile să inventeze tehnologii, produse sau know-how noi și îmbunătățite, care să contribuie, de exemplu, la reducerea nivelurilor de emisii sau la alte îmbunătățiri privind sustenabilitatea sau mediul. Controlul concentrărilor economice garantează că nu există pierderi în domeniul inovării din cauza fuziunilor dintre rivali, care altfel ar continua să aducă beneficii.

Pentru a contribui la dezbateră privind modul în care politica privind concentrările economice și politicile în domeniul mediului și al climei funcționează împreună, precum și modul în care acestea ar putea funcționa și mai bine împreună, vă rugăm să răspundeți la următoarele întrebări:

1. Considerați că există situații în care o fuziune între întreprinderi ar putea prejudicia consumatorii deoarece se reduce gama de produse și/sau tehnologii ecologice?
2. Considerați că asigurarea respectării normelor în domeniul concentrării economice ar putea contribui mai bine la obiectivele Pactului verde privind protejarea mediului și sustenabilitatea? Dacă da, explicați cum.

Aspecte practice:

Acest document conține o serie de întrebări, grupate în trei părți – fiecare dintre acestea acoperind unul dintre cele trei instrumente ale dreptului concurenței: antitrust, controlul ajutoarelor de stat și controlul concentrărilor economice.

---

⁶ A se vedea orientările cuprinse în Comunicarea Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului comunitar al concurenței [JO C 372, 9.12.1997].

În contribuțiile dumneavoastră, este posibil să doriți să răspundeți la toate sau doar la anumite părți sau întrebări. În acest sens, asigurați-vă că răspunsul dumneavoastră se referă exact la întrebarea în cauză. Oferiți exemple concrete și, când este posibil, o cuantificare.

În cazul în care contribuția dumneavoastră depășește 20 de pagini, vă rugăm să adăugați un rezumat.

Trimiteti contribuțiile dumneavoastră la adresa de e-mail COMP-GREEN-DEAL@ec.europa.eu, până la 20 noiembrie 2020.

Vă rugăm să furnizați doar informații neconfidențiale.